Центр аналізу публічних фінансів та публічного управління при Київській школі економіки

Швеція Sverige

KSE Kyiv School of Economics

Бюджетний барометр №12 (грудень 2021 року)

Ключові висновки:

1. Головний підсумок бюджетного року-2021 - Уряд на високому рівні виконав річні плани і з надходжень, і з видатків державного бюджету. Це стало можливим попри суттєві ризики невиконання бюджету на початку грудня.

Серед факторів ризику було те, що на початок грудня Уряд мав непрофінансованими 17,2% річних видатків бюджету (або 253 млрд грн), а на початку грудня депутати додатково збільшили план по видатках ще майже на 60 млрд грн, зокрема на 32 млрд грн - за загальним фондом держбюджету. Також на початок грудня Уряд мав вкрай низький рівень виконання плану запозичень (68% річного плану), які є одним із джерел фінансування видатків.

В цілому, протягом 2021 року Верховна Рада 10 разів вносила зміни до ЗУ Про державний бюджет-2021, в тому числі 6 разів збільшувала плани доходів та видатків. Загальний річний план доходів було збільшено на 246 млрд грн (+9,8% до початкового плану), видатків - на 260,4 млрд грн (+8% до початкового плану). Тобто, замість зменшення планового дефіциту, Верховна Рада просто регулярно збільшувала план видатків.

2. Доходи. Уточнений план за рік (разом загальний і спеціальний фонди) перевиконано на 1,2% або на 15,6 млрд грн. Загальний обсяг доходів становив 1 296 млрд грн, що на 20,5% більше за показник 2020 року, передусім завдяки високій інфляції та ціновим ралі на світових ринках сировинних товарів: залізної руди, зернових та газу.

3. Видатки в цілому за рік профінансовано в обсязі 1 490 млрд грн, а план видатків виконано на 96,5%, причому за загальним фондом - на 99%. Такий рівень виконання є найвищим показником виконання видатків принаймні за останні 5 років.

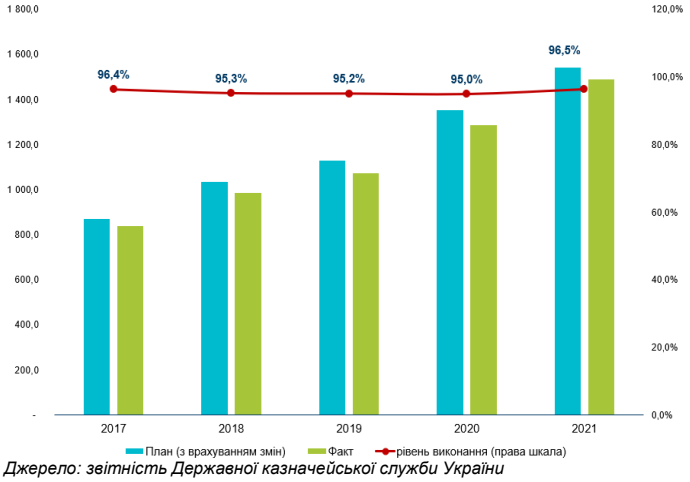
Це стало можливо завдяки тому, що, попри значні ризики, які існували щодо виконання видатків на початку грудня, протягом останнього місяця 2021 року Мінфін зміг профінансувати 269 млрд грн видатків або 18% всього річного плану.

Найактивніше Уряд фінансував видатки в останні два тижні року. При цьому видатки на 79 млрд грн (або 5,6% всіх річних видатків без урахування власних надходжень бюджетних установ) було профінансовано з 28 по 31 грудня, що може позначитись на їх ефективності.

4. Запозичення. Аби профінансувати такий рівень видатків, у грудні Мінфін використав рекордні 124,9 млрд грн запозичень. В тому числі на внутрішньому ринку - 75 млрд грн та 49 млрд грн - на зовнішньому ринку (але 35,5 млрд грн останніх - це отримані в серпні СПЗ від МВФ). Але, щоб підвищити обсяг внутрішніх запозичень до такої суми, в грудні Мінфіну довелося відчутно підвищити вартість запозичень, а також запозичувати на короткий строк.

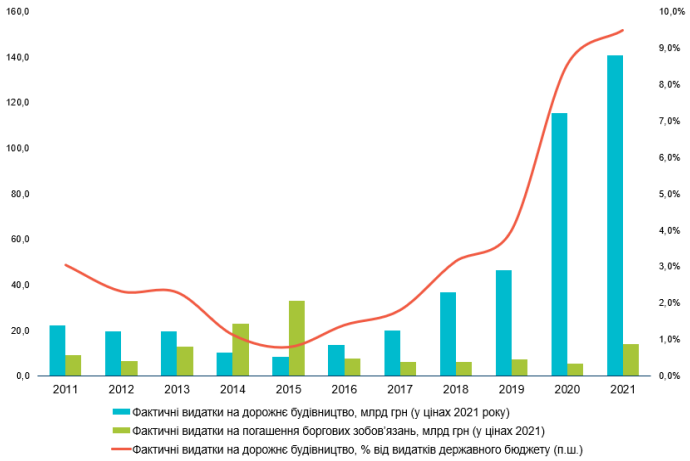
Втім, завдяки цьому річний план запозичень було виконано на 85,4%: при плані здійснити запозичення до загального фонду держбюджету на 699 млрд грн, фактично запозичено 602 млрд грн.

Рис. 1. Виконання видатків державного бюджету за 2017-2021 роки (разом, загальний та спеціальний фонди), млрд грн

Джерело: звітність Державної казначейської служби України

Рис. 2. Фактичні видатки на будівництво доріг за 2011-2021 роки

Джерело: звітність Державної казначейської служби України

Рис. 3. Рівень недовиконання видатків, за функціональною класифікацією

Джерело: звітність Державної казначейської служби України

5. Дефіцит. В результаті Уряд зміг звести бюджет (за загальним фондом) з дефіцитом 168,9 млрд грн, що відповідає очікуванням нашого Центру, оприлюдненим у попередньому Барометрі. З урахуванням спеціального фонду держбюджету загальний дефіцит склав 197,9 млрд грн при плані 273,1 млрд грн. **Дефіцит державного бюджету по відношенню до прогнозованого на 2021 рік ВВП становив 3,7%** (прогноз НБУ по обсягу номінальному ВВП у 2021 році - 5400 млрд грн).

6. Борг. Співвідношення державного боргу та гарантованого державою боргу до ВВП оцінюється у 49,5%.

7. Державні гарантії. Протягом 2021 року уряд надав 74,2 млрд грн державних гарантій під кредити юридичних осіб державного та приватного сектору економіки. Законом «Про Державний бюджет на 2021 рік» було обмежено можливий обсяг державних гарантій обсягом 88,67 млрд грн. Таким чином, надано гарантій на 84% від граничної суми. Половину з усього обсягу державних гарантій, наданих у 2021, було надано саме в грудні.

70% державних гарантій надано під зовнішні - тобто валютні - позики, що посилює ризики несплати позичальників за ними в разі валютних шоків у майбутньому. А отже, посилює і ризики для бюджету в частині необхідності оплачувати ці гарантії за рахунок коштів державного бюджету.

Крім того, 30 млрд грн - це гарантії, надані державою під кредити Укравтодору, єдиним джерелом їхнього погашення у майбутньому є кошти державного бюджету.

Деталі:

Доходи

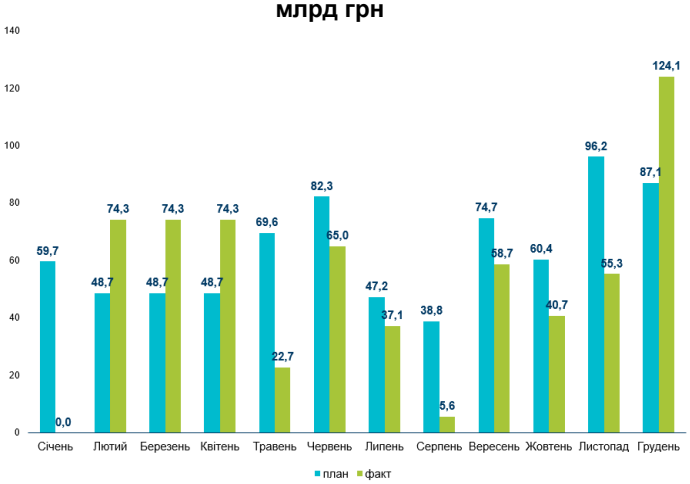
Змінами до Закону про державний бюджет-2021 від 2 грудня депутати значно збільшили план доходів бюджету. Сукупний обсяг підвищення планових доходів та видатків бюджету внаслідок проголосованих змін становив 32 млрд грн за загальним фондом і 26,9 млрд грн - за спецфондом. В тому числі, грудневий план доходів було збільшено до 111,5 млрд грн. Зокрема, було збільшено грудневий план з:

- податку на прибуток: +305,8% або +4,1 млрд грн,
- рентної плати: +220,3% або 7 млрд грн,
- "внутрішнього" ПДВ: +73,2% або 9,5 млрд грн,
- "імпортного" ПДВ: +34,1% або 11,3 млрд грн,

Але фактично вдалося зібрати 99,9 млрд грн (що, втім, більше за наш прогноз в обсязі 87,6 млрд грн).

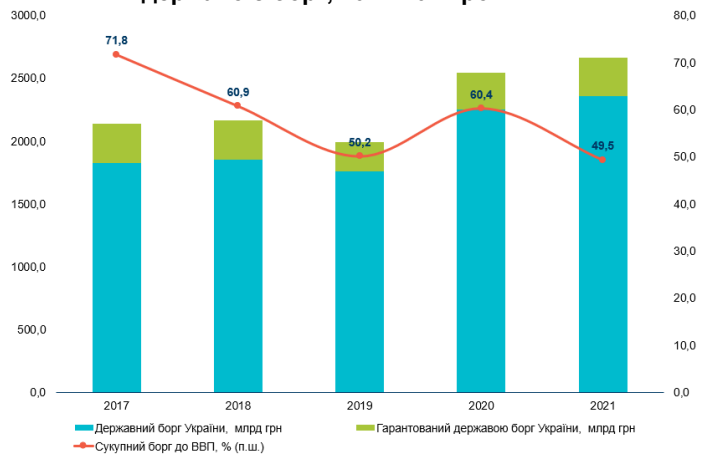
Попри це загалом 2021 рік в плані доходів загального та спеціального фондів завершився успішно - при плані зібрати 1281,1 млрд грн фактично в бюджет отримано 1296,9 млрд грн (+1,2% до уточненого плану). Так, відбулося перевиконання плану доходів загального фонду держбюджету, з якого фінансуються передусім захищені видатки (+30 млрд грн, або +2,8% до плану). Водночас доходи спеціального фонду виявились на 14,2 млрд грн (або 6%) нижчими за план.

Рис. 4. Виконання плану запозичень у 2021 році, млрд грн

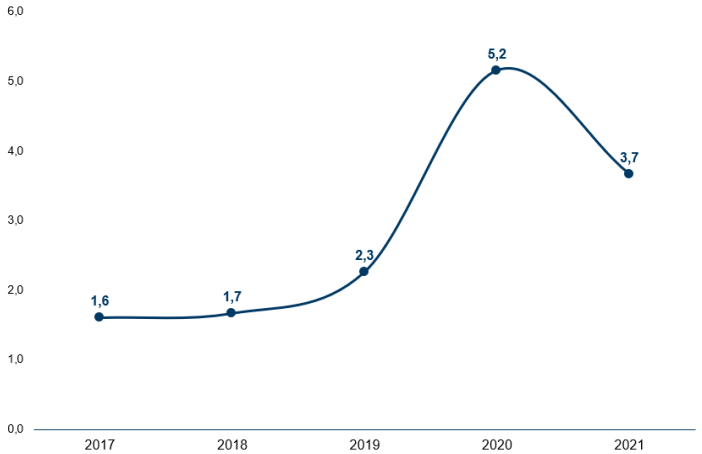
Джерело: звітність Державної казначейської служби України; розпис Міністерства фінансів України

Рис. 5. Сукупний державний та гарантований державою борг, 2017-2021 роки

Джерело: дані Міністерства фінансів України

Рис. 6. Динаміка дефіциту державного бюджету (разом, загальний та спеціальним фондом) до ВВП за 2017-2021 роки, %

Джерело: дані Міністерства фінансів України, розрахунки Центру

Сумарно перевиконання плану податкових надходжень становило 3,5% або 37,3 млрд грн завдяки вищим за планові надходженням за такими податками:

- рентна плата: +10,3% або 7,5 млрд грн (внаслідок високих світових цін на залізну руду, природний газ);
- "імпортний" акциз: +22,7% або 14,7 млрд грн (переважно через збільшення акцизних ставок на тютюн та тютюновмісні вироби для електричного нагрівання (ТВЕН).

Зібрані від ПДФО доходи були близькі до плану.

Неподаткові надходження були на 10,3% або 20,2 млрд грн нижчими за планові. І тут найбільшу роль зіграли адміністративні збори і платежі, які виявились нижчими за план на 26,7% або 4,7 млрд грн: зокрема, виявились занадто оптимістичними плани уряду з надходжень плати за ліцензії на азартні ігри (-78,8% або -5,9 млрд грн) та власних надходжень бюджетних установ (-9,2% або -8,9 млрд грн) - **див. Таблиця 6 та рис. 1.**

Видатки

Попри значні ризики для фінансування видатків через хронічне невиконання плану запозичень в січні-листопаді, у грудні Уряд зміг профінансувати видатки державного бюджету на 269 млрд грн або 18% сукупних річних видатків бюджету, з яких 210,5 млрд грн - за загальним фондом держбюджету.

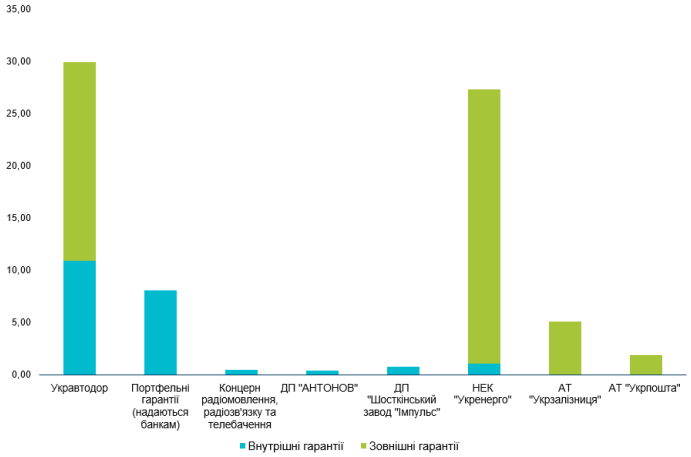
В цілому за рік видатки було виконано на високому рівні - на 95,6%. В тому числі за загальним фондом - на 99% (найбільший показник за останні роки), і за спеціальним фондом - на 87%.

Зокрема, 14 органів влади повністю виконали заплановані видатки **(див. Таблиці 1,2)**. Водночас найнижчий рівень виконання плану видатків - у Міністерства закордонних справ України (84,11%, найменш профінансована програма - "Функціонування закордонних дипломатичних установ України та розширення мережі власності України для потреб цих установ", у якій фактичні видатки були на 720 млн грн меншими, ніж планові); та у Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України (87,21%, причому програма "Виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництво комплексу "Вектор" та експлуатація його об`єктів" була профінансована лише на 27,9%, що на 725,7 млн грн менше плану).

Важливою рисою Держбюджету-2021 є те, що сукупні видатки на будівництво та утримання доріг у 2021 році склали 141 млрд грн - 9,6% всіх видатків бюджету **(рис. 2)**. Це є найвищим рівнем фінансування доріг як в абсолютному, так і у відносному значенні, принаймні з 2011 року (у цінах 2021 року). Також, як і у 2020 році, частину видатків на будівництво та ремонти доріг було профінансовано за рахунок запозичених коштів у формі кредитів та облігацій. Така тенденція є небезпечною, оскільки єдиним джерелом погашення позик сьогодні є надходження акцизу на пальне, тобто доходи державного бюджету. Так, вже у 2021 році 14 млрд грн або 9% видатків Укравтодору припадає на обслуговування його боргу.

Якщо дивитись у розрізі бюджетних програм - у 2021 році 19 бюджетних програм на суму 2,5 млрд грн не були профінансовані взагалі **(див. Таблиця 3).**

Рис. 7. Обсяг державних гарантій, наданих Урядом у 2021 році, у розрізі позичальників, млрд грн

Джерело: звітність Державної казначейської служби України

Рис. 8. Банки-кредитори, яким надано державні гарантії на портфельній основі

Джерело: звітність Державної казначейської служби України

Таблиця 1: Рівень виконання програм Державного бюджету України у 2021 році

Рівень виконання	Кількість програм	Відсоток від загальної кількості
0%	19	3,18%
0-10%	4	0,67%
11-20%	10	1,68%
21-30%	8	1,34%
31-40%	7	1,17%
41-50%	12	2,01%
51-60%	11	1,84%
61-70%	16	2,68%
71-80%	21	3,52%
81-90%	55	9,21%
91-99%	394	66,00%
100%	40	6,70%

Джерело: звітність Державної казначейської служби України; розрахунки Центру

60 бюджетних програм (близько 10% від їхньої загальної кількості) були профінансовані менш ніж на 50%. І лише близько 7% програм профінансовані повністю (на 100%). Зазвичай така ситуація зумовлена низькими темпами використання коштів органами влади через процедурні затримки та недостатню увагу до виконання певних програм.

Фінансування дефіциту бюджету

Аби профінансувати такий рівень видатків, у грудні Мінфін використав рекордні 124 млрд грн запозичених коштів. У тому числі на внутрішньому ринку було запозичено 75 млрд грн **(рис. 4, рис. 5).** Фінансування за рахунок зовнішніх запозичень становило 49 млрд грн, з яких 35,5 млрд грн - за рахунок розподілу решти коштів від додаткової емісії спеціальних прав запозичень в обсязі 2,7 млрд доларів, отриманих від МВФ у серпні-2021; а також 9,2 млрд грн, що є еквівалентом 300 млн євро, позики від Світового Банку.

Але щоб запозичити таку суму на внутрішньому ринку, в грудні Мінфіну довелось підвищити вартість внутрішніх запозичень: з 9,5% до 10,5% за тримісячними ОВДП; з 11,5% до 11,9% за річними ОВДП.

Також Мінфіну довелось запозичувати на короткий строк: 40% здійснених в грудні запозичень - це позики терміном до 1 року, в тому числі 10 млрд та 19 млрд грн - це відповідно тримісячні та шестимісячні позики, тобто погашати ці позики потрібно буде вже незабаром.

Втім, завдяки цьому річний план запозичень було виконано на 85,4%: при плані здійснити запозичення до загального фонду держбюджету на 699 млрд грн фактично запозичено 602 млрд грн. Чистий обсяг фінансування (тобто запозичення “мінус” погашення) становив 161,7 млрд грн за загальним фондом при плані 230,7 млрд грн.

Також у 2021 році уряд отримав для фінансування дефіциту 5,1 млрд грн від приватизації, що однак становило лише 41,5% від річного плану. Ключова причина - затримки із проведенням т.зв. “Великої приватизації”, низький інтерес інвесторів до об’єктів “Великої приватизації”, а також перенесення низки “великих приватизаційних” комплексів на більш пізній період.

Завдяки високим запозиченням у грудні Уряд зміг звести бюджет (за загальним фондом) з дефіцитом 168,9 млрд грн, що відповідає очікуванням нашого Центру, оприлюдненим у попередньому Барометрі. З урахуванням спеціального фонду держбюджету, сукупний дефіцит Державного бюджету склав 197,9 млрд грн при плані 273,1 млрд грн, що за оцінкою становить 3,7% ВВП **(рис. 6)**.

Державні гарантії

Крім фінансування видатків за рахунок видаткової частини бюджету, додатково уряд сприяв наданню економіці ще 74,2 млрд грн фінансування шляхом надання державних гарантій під кредити юридичних осіб державного та приватного сектору економіки. При цьому частина відповідних кредитів - це фактично “приховані” видатки і відповідно “прихований” дефіцит бюджету.

Законом «Про Державний бюджет на 2021 рік» було установлено, що державні гарантії можуть бути надані в обсязі до 88,67 млрд грн. Для цього на 2021 рік було призупинено дію норми Бюджетного кодексу, згідно з якою обсяг надання державних гарантій не може перевищувати 3% доходів загального фонду державного бюджету (що становило б 32,5 млрд грн).

Фактично ж за 2021 р. було надано гарантій на 74,2 млрд грн (84% від граничної суми). При цьому 70% держгарантій надано під зовнішні - тобто валютні - позики, що збільшує ризики у випадку валютного шоку.

Таблиця 2: Рівень виконання бюджетного плану (зі змінами) органами влади у 2021 році (за 12 місяців), млрд грн

Орган влади	План, млрд грн	Факт, млрд грн	Рівень виконання, %
Міністерство соціальної політики України	330,14	328,47	99,5
Міністерство оборони України	126,63	125,96	99,5
Міністерство цифрової трансформації України	1,17	1,15	98,7
Міністерство у справах ветеранів України	1,47	1,44	98,2
Міністерство внутрішніх справ України	107,91	105,54	97,8
Міністерство освіти і науки України	157,52	153,47	97,4
Міністерство енергетики України	6,91	6,67	96,5
Міністерство фінансів України	228,51	219,31	96,0
Міністерство юстиції України	17,16	16,47	96,0
Міністерство охорони здоров`я України	183,65	176,20	95,9
Міністерство молоді та спорту України	7,11	6,63	93,3
Міністерство аграрної політики та продовольства України	7,42	6,91	93,2
Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України	2,81	2,59	92,2
Міністерство економіки України	20,38	18,68	91,7
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	11,21	9,78	87,2
Міністерство закордонних справ України	5,44	4,58	84,1
Міністерство розвитку громад та територій України	35,77	29,33	82,0
Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України	1,81	1,47	81,4
Міністерство культури та інформаційної політики України	13,84	10,99	79,4
Міністерство інфраструктури України	13,28	8,04	60,5

Джерело: звітність Державної казначейської служби України; розрахунки Центру

Таблиця 3: Перелік бюджетних програм* з «нульовим» рівнем виконання у 2021 році, млн грн

Програма	План	Факт
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на створення центрів культурних послуг	200,00	0,00
Витрати Аграрного фонду пов`язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об`єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду	181,50	0,00
Заходи з будівництва прикордонних інспекційних постів та покращення доступу сільськогосподарських МСП до експортних ринків	170,79	0,00
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження	137,50	0,00
Забезпечення окремих видатків районних державних адміністрацій, пов’язаних з ліквідацією районів	102,03	0,00
Здійснення державної компенсації шкоди, пов’язаної з ускладненнями, що можуть виникнути після вакцинації від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2	55,92	0,00
Керівництво та управління у сфері реалізації політики з питань управління державним боргом	40,26	0,00
Здійснення заходів, пов'язаних із зміцненням обороноздатності держави	29,67	0,00
Виконання зобов’язань України за участь у програмі ЄС "Конкурентоспроможність підприємств малого та середнього бізнесу (COSME)"	24,74	0,00
Керівництво та управління у сфері охорони культурної спадщини	11,04	0,00
Здійснення державного контролю у сфері охорони культурної спадщини	8,02	0,00
Реалізація заходів, передбачених Угодою про фінансування програми "Підтримка секторальної політики управління кордоном в Україні"	5,00	0,00
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів в рамках Програми з відновлення України	1,00	0,00

*без урахування резервного та ковід-фондів

Джерело: звітність Державної казначейської служби України; розрахунки Центру

Левову частку всіх держгарантій було надано двом державним суб'єктам господарювання - "Укравтодору" (29 млрд грн) та "Укренерго" (27,4 млрд грн), обом - передусім під зовнішні позики (в тому числі кредит "Укренерго" від Європейського інвестиційного банку, а також випуск цією компанією "зелених облігацій", які стали першим випуском саме зелених облігацій в Україні) **(рис. 7)**.

Половину з усього обсягу державних гарантій, наданих у 2021, було надано саме в грудні 2021 р. Для надання державної фінансової підтримки суб'єктам малого та середнього підприємництва (МСП) було обрано 12 банків-кредиторів, яким надано портфельні державні гарантії загальною сумою 8,08 млрд грн. Половина цієї суми була розподілена між АТ КБ «ПриватБанк» і АТ «Ощадбанк» (по 2 млрд грн) **(рис. 8)**.

Портфельні гарантії – це зобов'язання держави погасити перед банком до 80% кредитів (кредитного пулу), наданих компаніям МСП у випадку їх неплатоспроможності.

Місцеві бюджети

У цілому за 2021 рік уточнений план надходжень місцевих бюджетів (загальний та спеціальний фонд, в т.ч. усі трансферти) **виконано на 100,64%**, в т.ч. податкових надходжень надійшло **346,71 млрд грн** (104,4% уточненого плану), а трансфертів - **202,77 млрд грн** (95,08% уточненого плану).

В тому числі за грудень до місцевих бюджетів надійшло **85,69 млрд грн** (загальний та спеціальний фонд, в т.ч. усі трансферти). З них найбільші доходи припали на податок на доходи фізичних осіб (25 млрд грн) та освітню субвенцію (10,4 млрд грн). Також в грудні Уряд. Також в грудні місцеві бюджети отримали від Уряду велику субвенцію (в обсязі 22 млрд грн) на компенсацію різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги на фоні бажання уряду тримати тарифи для населення стабільними.

За результатами 2021 року видатки місцевих бюджетів склали **569,43 млрд грн або 91,85% уточненого річного плану**. Найнижчий рівень виконання - вже традиційно за напрямом охорона навколишнього середовища (70,54%), а в абсолютному виражені за напрямом економічна діяльність, за яким було профінансовано на 24 млрд грн (або 17,6% від плану) менше, ніж заплановано.

У грудні ж профінансовано **128,36 млрд грн** видатків місцевих бюджетів, тобто аж 20,7% уточненого річного плану. Головна причина - суттєве фінансування видатків на житлово-комунальне господарство - 29,9 млрд грн (профінансованих передусім за рахунок субвенції на компенсацію різниці в тарифах), що більше, ніж за всі попередні місяці року **(див. Таблиці 4,5)**.

Фінансування Пенсійного фонду

На відміну від держбюджету, з бюджетом Пенсійного фонду у 2021 році не сталося див. Протягом року - аби відобразити прискорене (з 1 березня, а не 1 червня) підвищення пенсій, та низку інших соціальних ініціатив влади, доходи та видатки Пенсійного фонду було збільшено із 495,5 до 521,2 млрд грн (на 5,2%). Але фактичний рівень виконання за доходами виявився нижчим за план - на 9,4 млрд грн. Причина - суттєво нижчі, ніж планові, надходження від ЄСВ у жовтні-грудні: зокрема, в грудні при плані отримати 42,6 млрд грн надходжень від ЄСВ, бюджет ПФ отримав лише 33,3 млрд грн.

Таблиця 4. Доходи місцевих бюджетів за 2021 рік (загальний та спеціальний фонд), млрд грн

Найменування	грудень 2021	2021 рік		
	Виконано за грудень	Уточнений річний план	Виконано за рік	Виконання до уточненого річного плану, %
Податкові надходження	34,03	332,10	346,71	104,40%
Неподаткові надходження	4,82	26,43	27,18	102,86%
Доходи від операцій з капіталом	0,56	4,47	3,46	77,41%
Трансферти	46,21	213,25	202,77	95,08%
Цільові фонди	0,07	0,75	0,57	76,12%
РАЗОМ	85,69	577,00	580,70	100,64%

Джерело: портал OpenBudget

Таблиця 5. Видатки місцевих бюджетів за 2021 рік (загальний та спеціальний фонд), млрд грн

Найменування	грудень 2021	2021 рік		
	Виконано за грудень	Уточнений річний план	Виконано за рік	Виконання до уточненого річного плану, %
Загальнодержавні функції	6,16	48,51	45,96	94,75%
Громадський порядок, безпека та судова влада	0,32	1,87	1,74	93,26%
Економічна діяльність	34,57	136,39	112,36	82,38%
Охорона навколишнього природного середовища	0,81	3,43	2,42	70,54%
Житлово-комунальне господарство	29,93	62,99	56,73	90,06%
Охорона здоров'я	9,60	34,94	33,11	94,75%
Духовний та фізичний розвиток	4,73	28,96	27,39	94,58%
Освіта	36,84	260,90	249,08	95,46%
Соціальний захист та соціальне забезпечення	4,35	29,23	28,07	96,02%
Міжбюджетні трансферти	1,04	12,69	12,58	99,1%
РАЗОМ	128,36	619,89	569,43	91,85%

Джерело: портал OpenBudget

В цілому, за останній квартал 2021 року бюджет ПФ недоотримав 15,6 млрд грн планових надходжень від ЄСВ, що "з'їло" перевиконання плану з ЄСВ у деякі попередні місяці. Річний план по надходженнях від ЄСВ, за даними ПФУ, виявилися на 9,1 млрд грн менше, ніж планувалося.

Це вкотре не дозволило Пенсійному фонду погасити всі тимчасові позички перед Держказначейством, які він брав протягом року (хоча обсяг непогашених позичок зменшився на кінець року). Загальний обсяг накопичених і не погашених позичок перед ЄКР протягом 2021 року сягнув 8,2 млрд грн. А сумарний (з урахуванням попередніх років) обсяг непогашених позичок перед ЄКР збільшився до 70,3 млрд грн.

Таблиця 6: План та факт з виконання державного бюджету у 2021 році, млрд грн (за загальним фондом)

Показник	Січень-листопад		Грудень			Січень-грудень	
	план	факт	розпис Мінфіну на 01.12.2021	оновлений план за даними ДКСУ	фактично виконано	план	факт
Доходи, в т.ч.	***942,7***	***984,3***	***79,6***	***111,5***	***99,9***	***1054,2***	***1084,1***
ПДФО	122,3	121,6	15,3	15,3	16,0	137,6	137,6
Податок на прибуток	140,5	145,9	1,4	5,5	1,9	146,0	147,8
Рентна плата	38,0	50,7	3,2	10,2	7,6	48,1	58,3
«Внутрішній» акциз	64,8	61,3	7,0	7,0	7,4	71,9	68,7
«Внутрішній» ПДВ	129,2	140,3	13,0	22,6	15,5	151,7	155,8
«Імпортний» ПДВ	326,1	338,0	33,1	44,4	42,3	370,5	380,3
Ввізне мито	22,8	23,7	2,2	2,2	2,9	25,0	26,6
Видатки	***1121,2***	***1049,4***	***125,0***	***157,0***	***210,5***	***1278,2***	***1259,8***
Дефіцит(-)/профіцит(+)*	**-43,4**	**67,2**	**-35,7**	**-41,4**	**-103,5**	**-220,9**	**-168,4**
Джерела фінансування дефіциту							
Чисті запозичення	184,2	66,5	46,4	46,4	95,3	230,7	161,7
Запозичення	*611,9*	*478,8*	*87,1*	*87,1*	*124,1*	*699,0*	*602,8*
Погашення	*-427,7*	*-412,3*	*-40,7*	*-40,7*	*-28,8*	*-468,4*	*-441,1*
Приватизація	11,8	2,3	0,2	0,2	2,6	12,0	4,8
Фінансування за активними операціями**	-20,3	-10,1	-1,5	-1,5	-7,8	-21,8	-17,8

* розмір дефіциту не дорівнює арифметичній різниці між доходами та видатками, оскільки на розмір дефіциту додатково впливає обсяг надання кредитів з державного бюджету, та їх повернення;

** інші джерела, в тому числі зміни обсягів депозитів, цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю; зміни обсягів бюджетних коштів; та фінансування за рахунок ЄКР

Джерело: звітність Державної казначейської служби України; розпис Міністерства фінансів України

Автори:

Дарина Марчак, Юлія Маркуц, Ліна Задорожня,
Центр аналізу публічних фінансів та публічного управління КШЕ.

* * *

Центр аналізу публічних фінансів та публічного управління створено Київською школою економіки за підтримки Швеції.

Думки, висновки чи рекомендації належать авторам цього видання і не обов'язково відображають погляди Уряду Швеції. Відповідальність за вміст публікації несуть виключно автори видання.